

En prioriteringsmodell för hälso- och sjukvård som utgår ifrån behov.

Vägledning för prioriteringar i en behovsstyrd hälso- och sjukvård för god och jämlik hälsa i hela befolkningen

Ledning och styrning ur ett befolknings- och behovsperspektiv

Staffan Carlsson
Ralph Harlid
Barbro Krevers
Karin Bäckman

Nätverken Demokrati – Uppdrag – Hälsa
Nätverken Demokrati – Uppdrag – Hälsa
Prioriteringscentrum, Linköpings universitet
Prioriteringscentrum, Linköpings universitet

Projektbeskrivning

- Syfte: Skapa förutsättningar för välgrundad fördelning av tillgängliga resurser
- Mål: En praktiskt användbar modell med konkreta steg för prioritering av behov och fördelning av resurser
- Deltagare: Nätverken Demokrati – Uppdrag - Hälsa, Prioriteringscentrum, Västerbotten, Jämtland-Härjedalen, Västernorrland och Blekinge
- Resultat En vägledning för prioriteringar

Hur gick vi tillväga?

- Hur gör regionerna idag för att prioritera?
- Vilka underlag används för prioriteringar?
- Hur tas underlagen fram och av vem?
- Vem är mottagare av underlagen?
- Hur fattas beslut om prioriteringar och av vem?
- Hur skulle en önskad prioriteringsprocess kunna se ut?
- Viktiga förutsättningar för att kunna prioritera!

Att beskriva hälsa och behov av hälso- och sjukvård

Hälsa och behov av hälso- och sjukvård

- Befolkningens förväntningar, önskningspunkter och synpunkter
- Vårdkonsumtion
- Patienters och brukares efterfrågan av insatser
- Professionens bedömning
- Verksamhetens utbud och produktion
- Följd av nya metoder och sjukdomsutveckling i samhället
- Befolkningens upplevda hälsa

Underlag för att beskriva hälsa

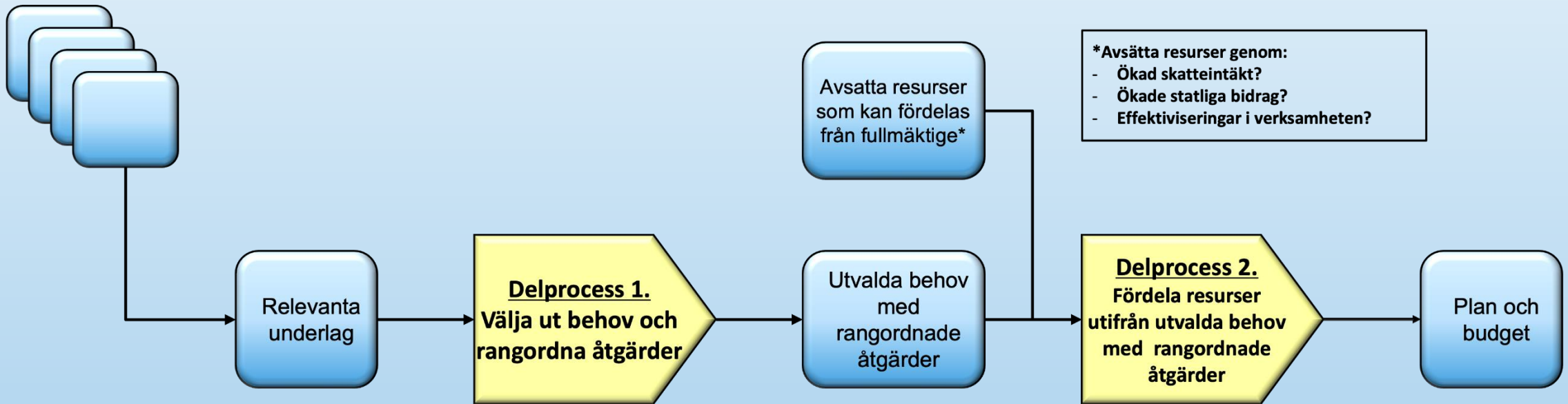
- Bakgrundsdata om befolkningen
- Självskattningsdata
- Fördjupade behovsanalyser
- Verksamhetsanalyser
- Nationella styrande dokument
- Regionala styrande dokument
- Resursdata
- Nyttokalkyler

Årshjul

Att prioritera behov och omfördela resurser

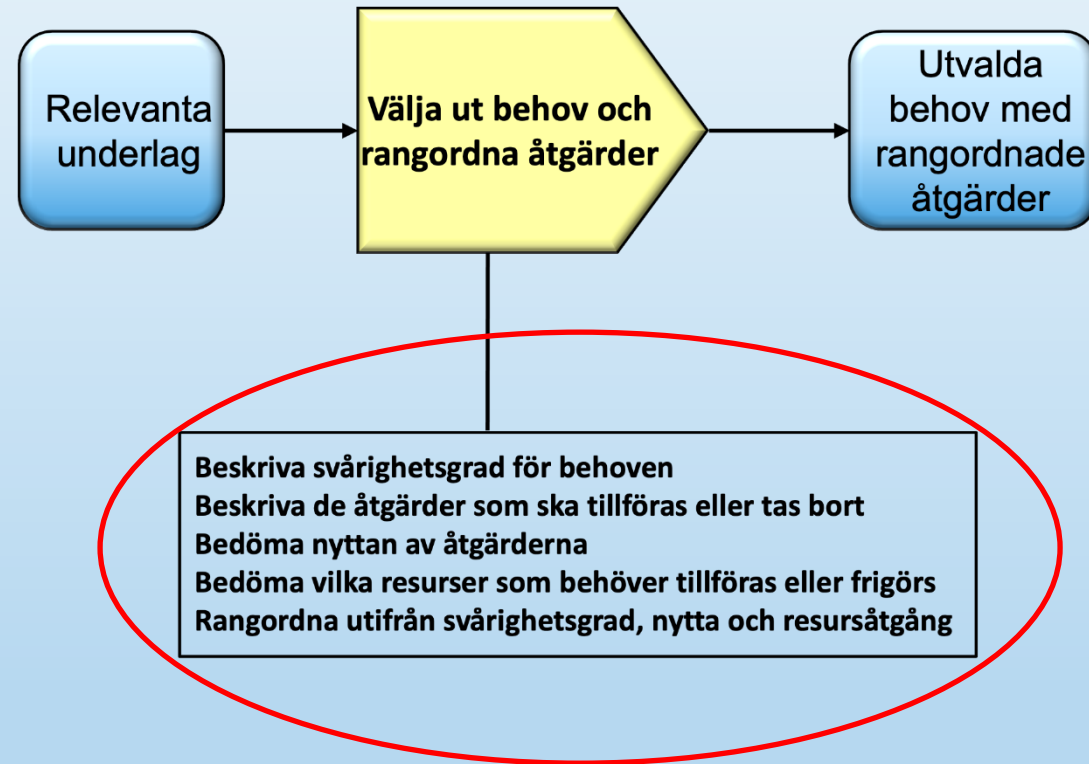
Kunskap om befolkningens hälsa
Utfall av hälso- och sjukvårdens åtgärder, vårdresultat och hälsovinster i befolkningen
Nya metoder, medicinsk och teknisk utveckling som gör att andra behov kan tillgodoses
Förändrade ekonomiska förutsättningar

 Process/aktivitet

 In/utdata

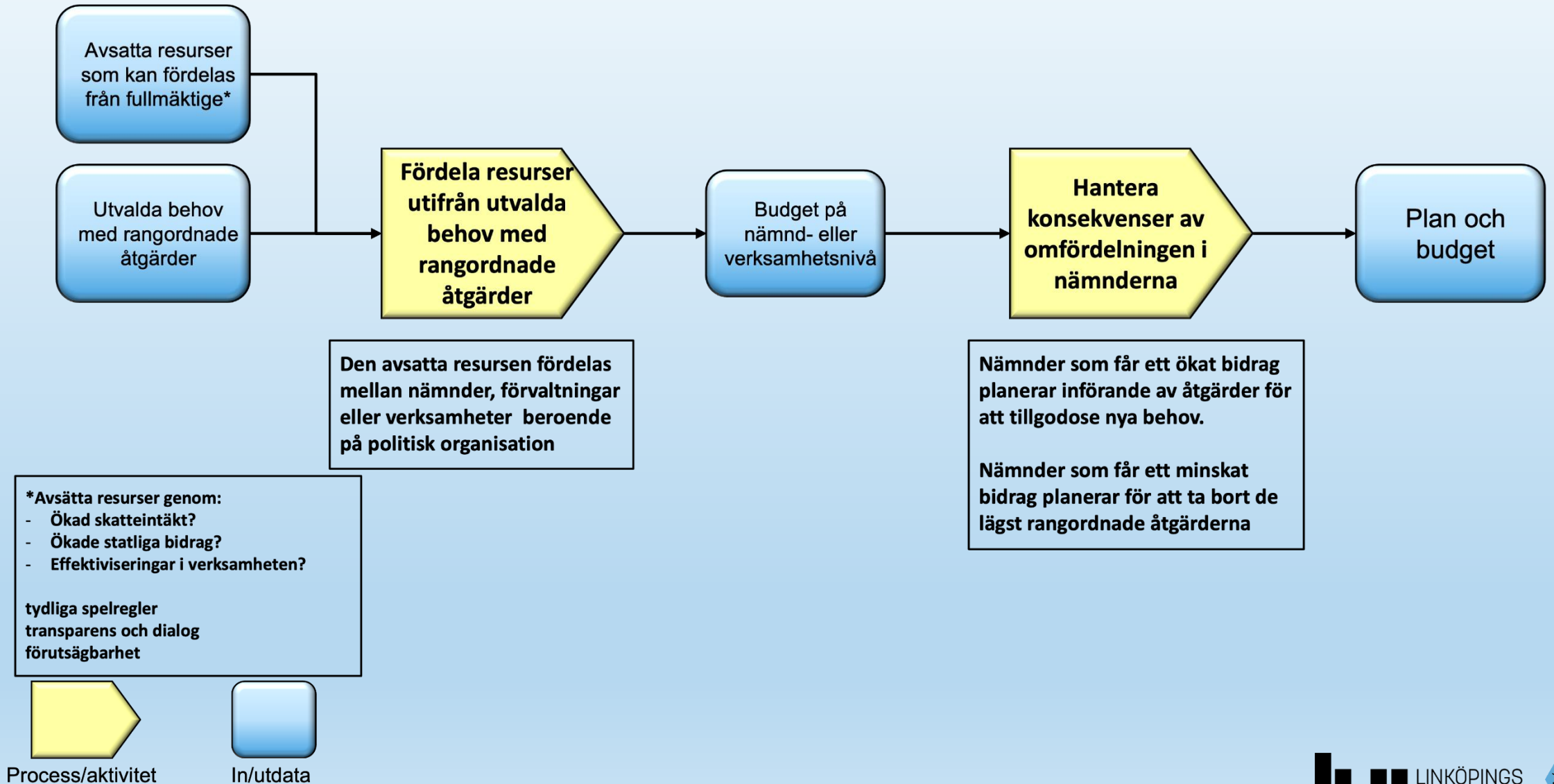
Att prioritera behov och rangordna åtgärder

Aktiviteter för att prioritera och rangordna

- Bestäm syftet och avgränsningen av prioriteringsarbetet (processdefinition)
- Välj ut behov för fortsatt beredning
- Identifiera åtgärder som kan tillgodose behoven respektive ransoneras
 - hälsofrämjande och förebyggande åtgärder
 - Vård-, omvårdnads- eller rehabiliteringsåtgärder
- Bedöm hälsovinster av föreslagna åtgärder och hälsoförluster av föreslagen ransonering
- Beskriv kostnadseffektivitet av föreslagna åtgärder respektive ransonering
- Beskriv konsekvenser avseende resursbehov
- Rangordna behov och åtgärder
- Prioritera och besluta om nya åtgärder respektive ransonering

Omfördela resurser utifrån rangordnade åtgärder

Omfördela resurser utifrån rangordnade åtgärder

- Besluta om övergripande budget med eventuell omfördelning av resurser
- Dialog om konsekvenser av resursfördelningen
- Föreslå en detaljerad ekonomisk fördelning av resurser
- Ta fram handlingsplaner för hur förändring ska genomföras
- Besluta om detaljbudget för kommande år

Gruppdiskussion

- Vilken roll har förtroendevalda i prioriteringsprocessen?
 - Nivå för politiska beslut om vad kontra hur (ex palliativ vård) – 3 nivåer?
 - Hur nära ska förtroendevalda vara i detaljstyrningen
 - Vilka underlag behöver förtroendevalda för att
- Hur ser det ut hos er?
 - Beskriv arbetssättet för att prioritera och fördela resurser i er region eller kommun
 - vem fattar besluten?
 - Beskriv något beslut som inneburit en systematisk prioritering som bygger på den etiska plattformen

Reflektioner från grupparbeten

Sammanfattande synpunkter från deltagande regioner

- Ett tydligt uppdrag från politiken.
- En tydlig mottagare av underlag och analyser.
- Skapa förutsättningar i organisationen för att genomföra hela processen.
- Ett strukturerat arbetssätt och tydliga roller för både förtroendevalda och tjänstepersoner.
- En god dialog mellan förtroendevalda, befolkning, tjänstepersoner och vårdprofession.
- En gemensam förståelse för vad som ska uppnås med prioriteringarna.
- Uppföljning av utfallet av hälso- och sjukvårdens åtgärder i form av hälsovinster i befolkningen.
- Beslut om prioriteringar som grundas på fakta och framtagna underlag.
- Följ upp beslutade prioriteringar genom dialog på flera nivåer.

Tack för uppmärksamheten!

[Länk till vägledningen](#)

staffan@natverken.se

ralph@natverken.se

barbro.krevers@liu.se

karin.backman@liu.se

Vägledning för prioriteringar i
en behovsstyrd hälso- och
sjukvård för god och jämlik
hälsa i hela befolkningen.

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET

